

16 Algemeen

Willem-Jan Otten zwemt 'naar de onherroepelijke rand'

De bekering van Willem-Jan Otten tot het katholieke geloof was een van de opzienbarende van de laatste decennia. Otten getuigde daar ook ruim van in zijn dichtbundels. In 'Genadeklap' speelt de bekering een minder prominente rol, hoe dubbelzinnig de titel ook is.

Otten is een meester van de meerduidigheid. Genadeklap betekent natuurlijk dat iemand die al bijna

Poëzie

Willem-Jan Otten: 'Genadeklap'. Uitg. Van Oorschot, € 17,99. ****

dood is, uit zijn lijden wordt verlost. Maar het lijkt er ook op te duiden dat iemand geraakt wordt door de goddelijke genade.

De dood komt veel voor in 'Genadeklap', net als water. In het lange- en openingsgedicht zwemt de dichter in een droom naar 'de onherroepelijke rand', naar de dood. In een ander gedicht stapt de dode Christus uit de schilderijlijst en volgt een jonge man die zelfmoord wil plegen door in een rivier te springen. Het hoogtepunt van de bundel is de afdeling 'De ene tel'. Otten (66) is verhuisd van Naarden

Eric Kok

Als kunstenaar moet je niet te veel ego hebben, dat zit je nieuwsgierigheid in de weg

(Carly Wijs in Linda)

Tweede concert Justin Timberlake

Amsterdam * Justin Timberlake geeft dit jaar niet één maar twee shows in de Ziggo Dome. In augustus komt hij na zijn concert in de Gelredome in Arnhem nogmaals naar Amsterdam, zo meldde organisator Mojo gisteren. De extra show vindt plaats op 25 augustus, een dag na het concert in Arnhem. Het eerst Ziggo Dome-optreden vindt plaats op 15 juli. De kaarten voor de eerder aangekon-

digde shows waren vorige week al na enkele uren bijna allemaal uitverkocht. De concerten van Justin maken deel uit van zijn Europese tournee. De toer begint op 22 juni in Parijs en bevat ook onder meer optredens in Londen, Stockholm, Kopenhagen en Berlijn. De kaarten voor de extra show gaan volgende week maandag in de verkoop.

Algemeen

17

Amuze

Fictie

Hans Dekkers: 'Over de Taag'. Uitg. Wereldbibliotheek, €19,99. ***

De dood van zijn vrouw Clarissa ontregelt psychiater Ernest Bas meer dan hij verwachtte. Om uit zijn impasse te geraken reist hij naar Lissabon, naar Isaura, de halfzus van Clarissa. Maar zoekt hij bij haar de troost van gedeeld verdriet of voelt hij zich gewoon tot haar aangetrokken? Rond die kern vlecht Hans Dekkers (1954) zijn nieuwe roman 'Over de Taag'. In Lissabon komen de gedachten op gang bij Bas, gedachten die hij lange tijd heeft weggestopt. Hij herinnert zich zijn broer, met wie hij al meer dan veertig jaar geen contact meer heeft, hij denkt terug aan het ziekteproces van Clarissa, waarbij zij psychisch steeds meer de weg kwijtraakte. Wat er precies aan de hand was met haar, laat

Dekkers in het midden: het ene moment spreekt Bas van kanker, het volgende suggereert hij dat het haar psychisch lijden is geweest waardoor zij stierf. Associatief springen zijn gedachten van het een naar het ander. Er is iets met liefde voor het werk van Slauerhoff, er is een pratende beo, er zijn de sciencefictionverhalen van Isaura (waarvan wij er twee te lezen krijgen) waarin zij haar relatie met Slauerhoff en met Bas probeert te duiden. Maar een eenheid wil het allemaal niet worden. Dekkers heeft een fraaie stijl, maar wat hij nu eigenlijk met dit boek wil vertellen, wordt niet duidelijk.

Sonja de Jong

Hedske Vochteloo
h.vochteloo@hollandmediacombinatie.nl

De samenwerking bevalt Pim Lammer (24) en Milja Praagman (46) wel. Vorig jaar kwam het eerste kinderboek uit van de jeugdboekenauteur Pim en illustrator Milja, die onder andere bekend is van 'Meneer Po' en prentenboek van het jaar 2013 'Nog 100 nachtjes slapen'. 'Het lammetje dat een varken is' maakte veel los. Het was het eerste Nederlandse prentenboek over transgenders. Het vervolg 'De boer en de dierenarts' gaat over homoseksualiteit. „We willen met onze boeken mensen aan het denken zetten”, vertelt Pim. Pim en Milja hebben inmiddels aan een half woord genoeg. „Jij begrijpt als geen ander wat ik met mijn verhalen wil zeggen en welke sfeer ik neer wil zetten. Maar niet alleen op werkgebied is er een klik, we zijn door onze samenwerking ook hele goede vrienden geworden. Er wordt wel een gesproken van 'liefde op het eerste gezicht', maar bij ons was het 'vriendschap op het eerste gezicht'. Daar komt nog bij dat we allebei een activistische inslag hebben”, zegt Pim. Milja lacht. „We zouden graag meer diversiteit zien in de kinderliteratuur en minder stereotypen. Het voelt voor mij niet eens zozeer als 'een missie' om diversiteit op de agenda te zetten, ik vind het eigenlijk heel vanzelfsprekend. Het is iets wat ik in mijn zelf geschreven prentenboeken ook graag doe: stereotyperingen omraaien gewoon omdat dat kan. De vader in de keuken en de moeder met de krant aan tafel. Het zijn kleine dingen, maar ik vind het wel leuk om daar mee te spelen.”

Transgender

Voor deze 'missie' reist Pim binnenkort af naar Zuid-Amerika. „Het eerste boek is ontzettend goed ontvangen. Er kwam snel een tweede druk en het is vertaald in het Spaans en Galicisch. Onze uitgever brengt wel vaker boeken uit in Zuid-Amerika, maar voor 'Het lammetje' is dit wel heel speciaal vanwege het transgender-thema. De distributeur waar ze normaal mee samenwerken weigerde het dan ook uit te geven. Dus de uitgever gaat nu in zee met een andere distributeur. Ik ga het boek daar voorlezen en ben heel erg benieuwd naar de reacties”, vertelt Pim.

Jezelf zijn

De reacties op het eerste boek waren in Nederland milder. „Het boek is heel goed ontvangen. Vooral de reacties van de kinderen en hun ouders vind ik bijzonder. Zoals van ouders met transgender-kinderen. Een moeder stuurde een Facebook-berichtje met: 'Mijn dochtertje herkende zichzelf meteen. Hier was ik al een paar jaar naar op zoek, eindelijk een pren-

FOTO HEDSKE VOCHTELOO
ILLUSTRATIE MILJA PRAAGMAN

tenboek voor onze transformer”, zegt Pim. Milja vult aan: „Maar we hebben ook wel kritiek gekregen. Veel mensen vinden LHBT-onderwerpen niets voor kinderen, ze zouden er te jong voor zijn. Belachelijk: het zijn juist de ouders die deze onderwerpen eng of moeilijk vinden. Onze boeken hebben geen negatieve invloed op kinderen. Het enige wat kinderen ervan kunnen leren, is dat iedereen zichzelf moet kunnen zijn. Daar kan geen enkele ouder toch iets op tegen hebben?”

De reacties hebben Pim en Milja

dan ook niet afgeschrikt om een tweede prentenboek te maken met een beladen thema. „Het idee voor dit boek was er al voordat ik klaar was met de illustraties van ons eerste boek. Ik werkte aan de tekening waarop de boer heel liefdevol naast het lammetje in de behandelkamer van de dierenarts zit. Pim belde en ik vertelde waar ik mee bezig was en precies op dat moment zag ik vonkjes overspringen tussen de boer en de dierenarts. 'Volgens mij zijn ze verliefd,' zei ik tegen Pim.” Pim lacht. „Ik dacht eerst dat Milja niet serieus was, dus

Boek

De boer en de dierenarts
Pim Lammer en Milja Praagman: 'De boer en de dierenarts'. Uitgeverij de Eenhoorn, € 13,95

heb ik uiteindelijk niet gedaan. Omdat Pim opmerkte dat het een goed idee zou zijn voor een tweede boek. Het is ook een heel ander verhaal, ze verdienden gewoon hun eigen boek.” En dat boek is er nu. Zondag was de boekpresentatie in de Openbare Bibliotheek in Amsterdam. Maar zowel Pim als Milja zijn alweer bezig met volgende projecten. „Ik kreeg onlangs de cervolle opdracht van de CPNB om het prentenboek voor de Kinderboekenweek 2018 te maken. Het thema van de Kinderboekenweek is Vriendschap met het motto 'Kom erbij'. Toen ik dat motto hoorde kwamen er een paar dingen bij elkaar waar ik al heel lang een prentenboek over wilde maken”, vertelt Milja trots. „En ik werk heel langzaam aan een roman, maar alle kinderboekprojecten krijgen momenteel voorrang. Schrijven voor kinderen is heel anders dan voor volwassenen. Je moet op een andere manier nadenken, met meer fantasie en dat werkt eigenlijk verslavend. Eind dit jaar komt dan ook mijn derde boek uit en volgend jaar alweer mijn vierde. Die boeken hebben geen expliciet LHBT-thema, maar gaan in de kern wel over jezelf zijn en hoe belangrijk dat is.”, vult Pim aan. Een samenwerking tussen de twee ligt dus in het verschiet, maar over het thema zijn ze het nog niet helemaal eens.

Sprookje

„Ik denk dat ons volgende boek over iets heel anders zal gaan, misschien een mooi sprookje? Toch zijn er ook nog heel veel andere diversiteitsthema's die meer aandacht verdienen. Diversiteit in etniciteit, diversiteit in genderrollen, diversiteit in gezinsvormen.. Wat dat betreft kunnen we nog veel boeken maken.”, zegt Pim. „Ik hou geloof ik niet zo van sprookjes illustreren, tenzij het een sprookje met een koe is. Ik zeg al een poosje tegen Pim dat ik wel iets met een koe wil doen de volgende keer. Die vond ik namelijk altijd veel te moeilijk om te tekenen tot 'De boer en de dierenarts' toen ben ik me er in gaan verdiepen en nu zou ik het liefst de hele dag koeien gaan tekenen.”, lacht Milja. „Nou, volgens mij hebben we nu ons volgende project bedacht. Een sprookje met een koe!”, sluit Pim af.

een missie

Beumer toont oog voor detail

Sonja de Jong

Als filmregisseur liet ze met films als 'Soo!' en 'De gelukkige huisvrouw' al zien dat ze een verhaal op meeslepende wijze weet te vertellen.

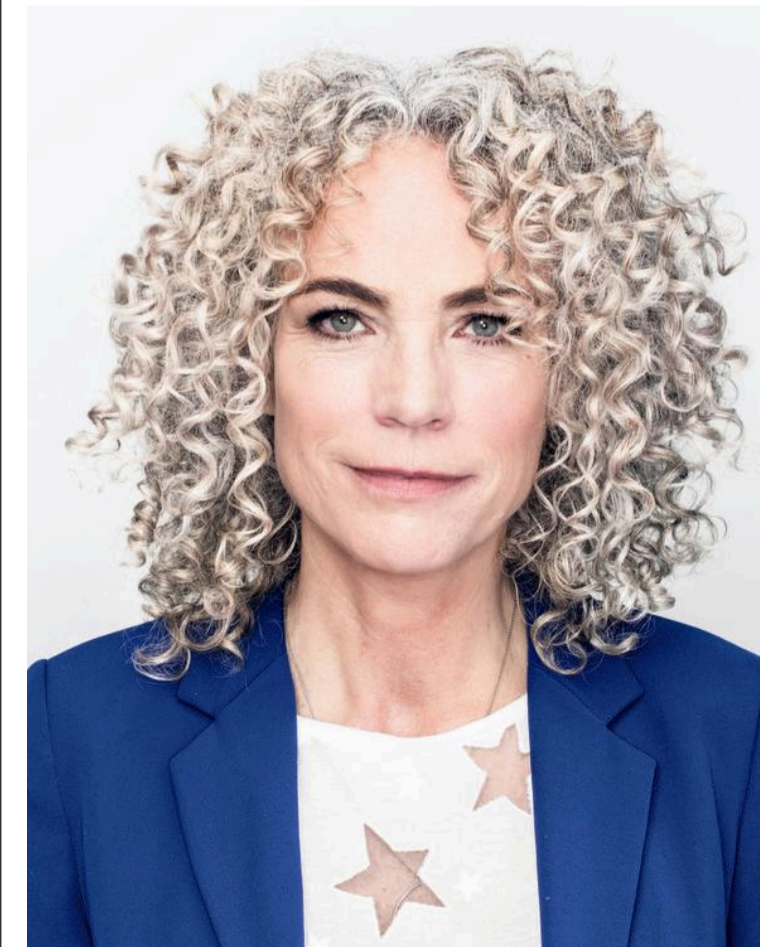
Details

In haar debuutroman 'Mijn vader is een vliegtuig' toont Antoinette Beumer (1962) dat ze dat ook op papier klaarspeelt. Dank zij haar oog voor de juiste details weet zij een op zich niet geweldig verhaal toch tot een meeslepende pageturner uit te bouwen. Elke zeven jaar gaat Beumer op zoek naar een carrière-switch, zo verklaart ze het ontstaan van deze debuutroman. Ze was het filmen even zat en begon daarom te schrijven. 'Mijn vader is een vliegtuig' is fictie, maar wel met een flinke dosis eigen ervaringen. Net als hoofdpersoon Joost in het boek woonde de vader van Beumer tientallen jaren in een psychiatrische inrichting met iets wat pas achteraf verklaard is als een vermoedelijk bipolaire stoornis. Opgevoerd met een roman, maar alle kinderboekprojecten krijgen momenteel voorrang. Schrijven voor kinderen is heel anders dan voor volwassenen. Je moet op een andere manier nadenken, met meer fantasie en dat werkt eigenlijk verslavend. Eind dit jaar komt dan ook mijn derde boek uit en volgend jaar alweer mijn vierde. Die boeken hebben geen expliciet LHBT-thema, maar gaan in de kern wel over jezelf zijn en hoe belangrijk dat is.”, vult Pim aan. Een samenwerking tussen de twee ligt dus in het verschiet, maar over het thema zijn ze het nog niet helemaal eens.

en besluit hem op te gaan zoeken in een poging om te achterhalen wat er destijds nu precies is gebeurd en waarom haar moeder nooit meer iets met hem te maken wilde hebben. Hun ontmoeting verloopt uitermate frustrerend, vooral doordat Eva zich niet kan en wil neerleggen bij het feit dat haar vader zich haar echt niet herinnert.

Elementen

Beumer heeft een vlotte schrijfstijl en toont veel oog voor sfeerbepalende elementen. Haar Eva klampt zich al jaren vast aan de zekerheid van lijstjes waarop ze alles kan afvinken. Gevoelens laat ze niet toe. Als haar moeder sterft, betekent dat voor haar aanvankelijk niet meer dan een reeks verplichtingen: uitvaart regelen, huis leegruimen, vader zoeken. Tot zij op pijnlijke wijze met haar eigen grenzen geconfronteerd wordt. Inmiddels heeft Beumer al aangekondigd dat zij haar eigen boek wil gaan verfilmen.

Antoinette Beumer.

FOTO JACQUELINE DE HAAS

Bafta voor Three billboards

Londen * 'Three billboards outside Ebbing, Missouri' is in Londen uitgeroepen tot beste film tijdens de jaarlijkse prijsuitreiking door de Britse Film- en Televisieacademie (Bafta). Die werd ditmaal gepresenteerd door actrice Joanna Lumley in de Royal Albert Hall. De film van regisseur Martin McDonagh werd ook nog onderscheiden voor het origineelste script en bovendien kreeg hoofdrolspeelster Frances McDormand de Bafta als beste actrice. Gary Oldman werd gehuldigd als beste acteur wegens zijn overtuigende werk in 'Darkest Hour'. Allison Janney ('I, Tonya') en Sam Rockwell ('Three billboards') mochten naar voren komen voor de beste ondersteunende rol. De prijs voor de beste regie ging naar Guillermo del Toro ('The shape of water'). De Nederlandse genomineerden vielen buiten de prijzen. Dat waren cameraman Hoyte van Hoytema (cinematografie 'Dunkirk'), regisseur Paul Verhoeven (niet-Engelstalige film 'Elle') en grimeur Arjen Tuiten ('Wonder'). Van Hoytema en Tuiten zijn volgende maand ook kandidaat bij de Oscar-uitreikingen.

Tim Knol naar Haags festival

Den Haag * Tim Knol en Roxane Hazes behoren tot de eerste namen van de line-up van het Haagse Koningsdagfestival The Life I Live. Ook Death Alley, The Homesick, Andy Frasco, Kornél Kovács, Gallowstreet, EUT, Koffie, Evil Empire Orchestra, Bon Voyage Organisation, The Yawpers, Batobe, Dr. Meraki en Dazzion maken hun opwachting, zo heeft de organisatie bekendgemaakt. Vorig jaar kwamen er zo'n 300.000 mensen af op The Life I Live. Toen duurde het gratis toegankelijke evenement, de opvolger van de 'Koninginnennach', voor het eerst twee dagen. In totaal treden dit jaar ruim vijftig artiesten op.

Eremedaille voor Van Manen

Den Haag * Een bijzonder onderscheiding voor Hans van Manen. Koning Willem-Alexander heeft de 85-jarige choreograaf de eremedaille voor kunst en wetenschap van de Huisorde van Oranje verleend. Van Manen kreeg gisteren hem vanwege zijn bijdrage aan de kunsten in Nederland en de balletdans in het bijzonder. Hij creëerde meer dan 125 balletten, die door ruim vijftig gezelschappen internationaal worden uitgevoerd. Nu is hij vaste choreograaf voor Het Nationale Ballet.